

[A. C. Normann.]

dette langt mere moderate socialdemokrati og sin ubrydelige solidaritet med det konservative folkeparti.

Endnu mere som et kunstprodukt føles venstres proklamationer, når vi ser, at solidariteten mellem venstre og konservative sprænges vel 3 gange for hver gang den holder. Vi har set det i de sidste dage med hensyn til luftfartssamarbejdet og med hensyn til lånene til fiskeriet, og vi har set det igennem den sidste halve snes år; hver eneste gang der har været et problem om forsvaret, er uenigheden slået igennem i de to partier i oppositionen; det har den gjort, når det har drejet sig om kulturelle spørgsmål, om skoleordningen, og det har den en overgang gjort, når det drejede sig om markedsforhandlingerne. Men jeg forstår altså nu i dag på det ærede medlem, at dette spillægteri med socialisme og liberalisme skal fortsætte, hvor ringe et indhold det end har.

Dernæst vil jeg gerne sig et par ord om den økonomiske situation.

Da vi i oktober måned åbnede denne samling, påtog jeg mig den altid noget trivielle opgave at advare imod for stor optimisme med hensyn til den økonomiske udvikling i vinterens løb, og jeg pegede på nødvendigheden af, at vi var hurtige til at opfatte og indrette os efter ændringer i konjunkturerne, således at vi bevarede magten over pengeværdien. Flere af de øvrige ordførere delte dengang min ængstelse for en vending i udviklingen. At en advarsel var berettiget, ses nu tydeligt, for omslaget kom allerede 3-4 måneder efter, vel nærmere betegnet en måned eller to ind i indeværende år.

Fra tiden efter regeringens dannelse indtil februar i år, altså i godt halvandet år, havde vi haft en valutafremgang på 80-85 mill. kr. gennemsnitlig om måneden. Men i februar og marts kom der et tydeligt omslag. I marts og april var der næppe nok balance i valutastillingen, og i de sidste uger har der været et underskud. Jeg tænker ikke, at den ændrede udvikling vil få nogen alvorlig karakter, selv om vi kan komme ind i en periode med svingende og med usikre valutaforhold. Men det varsel, vi har fået, bør vi ikke sidde overhørig.

Selve udenrigshandelen tyder ikke på

nogen katastrofesituation, og der er ikke nogen grund til større nervøsitet endnu; men nægtes kan det ikke, at forbruget er stærkt stigende, måske stærkere, end produktionen berettiger til. Med hel sikkerhed kan det ikke siges endnu. Vi har nu i godt et år kunnet glæde os over en høj aktivitet og har nu, hvad vi forstår ved fuld beskæftigelse, ja, i den forløbne del af 1959 har arbejdsløsheden endog været lavere end i nogen tilsvarende periode helt siden 1945. Dette er muligvis ved den større penge- rigelighed og den deraf flydende lavere rente, og lad mig tilføje: den fremgang i produktionen, vi har oplevet, var tiltrængt efter en alt for lang periode med stramme kreditforhold. En forhøjelse af vor levestandard, som kun svarede til denne fremgang, ville ikke være farlig for valuta og pengeværdi, men kommer den til at gå derudover, er det, at faren for inflation indtræder. Oven på denne naturlige og glædelige forøgelse af købekraften, som vi ikke ville have faet, hvis ikke regeringen ved sin politik havde fremmet investering og eksportproduktion på forbrugets bekostning i 1957, kommer nu stigninger i købekraften, der ikke kan undgå at medføre, at vi selv bruger mere end hidtil af de produkter, vi skulle have eksporteret. Vi har fået gennemført, eller vi har fået — for det er ikke en ting, folketinget i overvejende grad har haft indflydelse på — betydelige lønforhøjelser. Vi har fået salærforhøjelser, honorarforhøjelser og avanceforhøjelser, og samtidig er virkningen af folkepensionsordningen nu så nogenlunde slået igennem. Der er i den samme periode tilbagebetalt et stort beløb af de gamle tvangslån, som det ærede medlem hr. Erik Eriksen gennemførte, og samtidig er adgangen til kredit meget lettere end før.

Alt dette bevirker, at købeeften er i fart opfeffer. Det ses bl. a. af, at detailomsætningen i første kvartal i år lå 10 pct. højere end i januar kvartal sidste år. Importen er begyndt at stige stærkt, og det har den nu gjort i nogle måneder.

Nu er det heldigvis sådan, at det ikke alene er forbrugsgoder, vi importerer flere af end før; det er også produktionsmidler, og der investeres stadig i stort omfang. Forleden dag oplyste nationalbankdirektøren, at bankernes og sparekassernes samlede